

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.008.01.2015

P/15/082

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/082 — Organizacja pobytu uczniów w bursach i internatach szkolnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Justyna Lis Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94350 z dnia 15 kwietnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Stefan Gados doradca techniczny, legitymacja nr 16409
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Sanoku
kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Konieczny Starosta Sanocki (od 1 grudnia 2014 r.) (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność skontrolowanej jednostki w zakresie organizacji i finansowania prowadzonych przez Powiat sanocki, zwany dalej Powiatem, burs i internatów szkolnych w latach 2012–2015 (do 28 maja 2015 r.).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powiat prawidłowo wykonywał zadania związane z organizacją i finansowaniem prowadzonych internatów i bursy szkolnej.

W bursie i internatach liczba miejsc zakwaterowania w poszczególnych latach szkolnych przedstawiała się następująco: rok szkolny 2012/2013 - 297 miejsc, rok szkolny 2013/2014 - 297 miejsc, rok szkolny 2014/2015 - 267 miejsc. Z zakwaterowania w bursie i internatach korzystało w poszczególnych latach: rok szkolny 2012/2013 - 298 osób, rok szkolny 2013/2014 - 272 osoby, rok szkolny 2014/2015 - 267 osób, Proporcje zakwaterowania w bursie i internatach w odniesieniu do uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania wyniosły odpowiednio: rok szkolny 2012/2013 - 34%, rok szkolny 2013/2014 - 32%, rok szkolny 2014/2015 - 28%, Zapotrzebowanie na zakwaterowanie w bursie było wyższe niż liczba dostępnych miejsc i wynosiło na dzień 30 września danego roku: rok szkolny 2012/2013 - 129%, rok szkolny 2013/2014 - 115%, rok szkolny 2014/2015 - 109%. Zapotrzebowanie na zakwaterowanie w internatach było niższe niż liczba dostępnych miejsc i wynosiło na dzień 30 września danego roku: rok szkolny 2012/2013 - 59%, rok szkolny 2013/2014 - 46%, rok szkolny 2014/2015 - 51%,

Powiat ustalał opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w prowadzonej bursie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W celu naliczenia subwencji oświatowej przekazywał do SIO prawidłowe informacje. Prowadzono nadzór nad bursą i internatami w zakresie spraw finansowych, jednak w sposób niewystarczający sprawowano nadzór nad gospodarowaniem mieniem przez dyrektorów tych

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. (Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. – podać, jeżeli przyjęto ocenę opisową)

jednostek. Powiat nie nadzorował spraw związanych z gospodarowaniem mieniem. W planach finansowych nie zostały uwzględnione wydatki dla internatów szkolnych na remonty, których wykonanie było niezbędne dla zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu i wynikało z zaleceń Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Organizacja i finansowanie prowadzonych burs i internatów szkolnych

Opis stanu
faktycznego

1. Kształtowanie się liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w tym z terenu zamieszkania spoza JST.

W roku szkolnym 2012/2013 w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat (Powiat nie prowadził szkół gimnazjalnych) kształciło się 4.449 uczniów, w tym 888 uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania. W roku szkolnym 2013/2014 liczba uczniów kształcących się w powyższych szkołach obniżyła się o 7% i osiągnęła poziom 4.136 osób. W tym samym roku liczba uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania zmniejszyła się o 3% i wyniosła 861 osób. W roku szkolnym 2014/2015 odnotowano dalszy spadek o 7% ilości uczniów kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych, których liczba wyniosła 3.837 osób. O kolejne 7% obniżyła się liczba uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania osiągając poziom 802 osób. Liczba uczniów kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych spadła w latach szkolnych 2012/2013 -2014/2015 o 13,8%. Powyższa analiza wykazuje spadkową tendencję w obszarze liczby młodzieży kształcącej się w szkołach ponadgimnazjalnych, jak również tendencję spadkową, chociaż w nieco mniejszym wymiarze (łącznie 10%) w obszarze uczniów pochodzących spoza miasta będącego siedzibą Powiatu.

Ponad 20% uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat pobierało, w kontrolowanym okresie, naukę poza miejscem stałego zamieszkania. W roku szkolnym 2012/2013 dotyczyło to 888 spośród 4.449 uczniów (co stanowiło 20%), w roku 2013/2014 – 861 z 4.136 uczniów (21%), 2014/2015 – 802 z 3.837 (21%).

(dowód: akta kontroli str. 110-111)

2. Sposób zorganizowania przez JST i wykorzystywania sieci burs i internatów szkolnych w latach szkolnych 2012/2013–2014/2015

2.1. W informacji o stanie realizacji zadań oświatowych opracowanej na podstawie art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o systemie oświaty², w zakresie funkcjonowania burs i internatów szkolnych podawano dane o liczbie uczniów korzystających z powyższych placówek oraz dane o liczbie zatrudnionych w bursie nauczycieli. Liczba nauczycieli pracujących w internatach zawierała się w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w zespołach szkół, przy których funkcjonowały internaty. W roku szkolnym 2012/2013 w powyższych informacjach przedstawiono ponadto dane na temat ilości wydanych posiłków w rozbiciu na śniadania, obiady i kolacje, a w bursie również podwieczorki.

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

W informacji za rok 2013/2014 zawarte zostały dane o ilości użytkowanych w bursie komputerów oraz dochodów uzyskanych z tytułu wynajmu pomieszczeń. Dane dotyczące ilości stanowisk komputerowych i dochodów uzyskanych z wynajmu pomieszczeń w zespołach szkół, przy których funkcjonowały internaty podane zostały w wielkościach łącznych. Informacja zawierała również szczegółowe dane dotyczące remontów i inwestycji przeprowadzonych odrębnie w szkołach, internatach i w bursie.

(dowód: akta kontroli str. 8-27)

2.2. W okresie objętym kontrolą Powiat prowadził jedną bursę szkolną i dwa internaty. Jeden internat mieścił się przy Zespole Szkół Nr 2, zwanym dalej ZS Nr 2 a drugi przy Zespole Szkół Nr 4, zwanym dalej ZS Nr 4. Powyższe placówki zapewniały w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2015 - 297 miejsc zakwaterowania, w tym 101 w bursie (34%) i 196 w internatach (66%)³. W roku 2014/2015 w internacie prowadzonym przy ZS Nr 4 zmniejszono liczbę miejsc ze 120 do 90-ciu, tj. o 25% w związku z czym łączna liczba miejsc zmniejszyła się do 267. Wynikało to z faktu, że w dwóch pierwszych latach kontrolowanego okresu, z internatu korzystali, pochodzący z obszaru całej Polski, uczniowie Liceum Ogólnokształcącego - klasy o profilu sportowym „hokej na lodzie”. Miejsca w internacie dla młodych sportowców przygotował Starosta Sanocki, zwany dalej Starostą, wykonując remont pokoi oraz miejscowy klub sportowy zapewniając ich wyposażenie. Nabór do klasy sportowej powtórzono dwa razy. W roku szkolnym 2014/2015 wychowankowie tych klas rozpoczęli karierę sportową deklarując przynależność do klubów sportowych działających na terenie całej Polski. W miejscowym Liceum, w klasie sportowej pozostało jedynie 7 uczniów. W zaistniałej sytuacji dyrektor podjął decyzję o zmniejszeniu liczby miejsc w internacie.

Wśród pracowników placówek największą grupę stanowili nauczyciele-wychowawcy – liczba stanowisk (w przeliczeniu na pełne etaty) wzrosła w kontrolowanym okresie z 18,2 w roku 2012/2013, przez 20,4 (wzrost o 0,9%) w roku 2013/2014, do 20,8 w kolejnym (wzrost o 1,0%). W bursie szkolnej zatrudnienie na stanowiskach administracyjnych i obsługowych wynosiło w roku szkolnym 2012/2013 łącznie 9,5 etatu, a w pozostałych latach kontrolowanego okresu 8,73 etatu. W internatach działających przy zespołach szkół, w latach 2012/2013–2014/2015, zatrudnienie na stanowiskach administracyjnych i obsługowych było stałe i wynosiło w ZS Nr 2 - 4 etaty, w ZS Nr 4 - 6 etatów. Bursa szkolna i internat funkcjonujący przy ZS Nr 4 w całym kontrolowanym okresie kierowane były przez dyrektorów tych placówek. ZS Nr 4 w roku 2012/2013 kierowany był przez dyrektora i dwóch wicedyrektorów. W następnych latach kadra kierownicza zmniejszyła się o jednego wicedyrektora.

(dowód: akta kontroli str. 28-118)

2.3. Liczba miejsc w bursie i w internatach zapewniała zakwaterowanie co trzeciemu uczniowi pobierającemu naukę poza miejscem stałego zamieszkania. W roku szkolnym 2012/2013 - 33% spośród 888 takich uczniów mogło znaleźć zakwaterowanie w ramach 297 dostępnych miejsc, w roku 2013/2014 - 34% spośród 861 uczniów – w ramach 297 miejsc, w roku 2014/2015 - 37% spośród 802 uczniów – w ramach 267 miejsc.

Wskaźnik obrazujący relację łącznej liczby uczniów korzystających z zakwaterowania w bursie i internatach do liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat, osiągnął w roku szkolnym

³ Dane według stanu 30 września danego roku.

2012/2013 - 6,7%, roku szkolnym 2013/2014 - 6,6% oraz w roku szkolnym 2014/2015 - 5,8%.

Wskaźnik obrazujący relację łącznej liczby uczniów, którzy zostali przyjęci do bursy szkolnej do liczby zgłaszających się uczniów osiągnął w roku 2012/2013 - 78%, w roku szkolnym 2013/2014 - 87%, a w roku szkolnym 2014/2015 - 92%. W okresie objętym kontrolą wszyscy uczniowie zespołów szkół prowadzących internat oraz uczniowie innych szkół w Sanoku, którzy zgłosili się do 30 września danego roku szkolnego, zostali w powyższych internatach zakwaterowani. Zarówno internaty jak i bursa szkolna nie przyjmowały do zakwaterowania innych osób niż uczniowie.

(dowód: akta kontroli str. 110-113)

2.4. W roku szkolnym 2012/2013 z zakwaterowania w bursie i internatach prowadzonych przez Powiat sanocki korzystało 298 uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania, którzy wykorzystali 100% miejsc. Odpowiednio w 2013/2014 - 272 uczniów, którzy wykorzystali 92% miejsc, a w 2014/2014 - 221 uczniów, którzy wykorzystali 83% miejsc (dane na 30 września danego roku). Liczba wykorzystanych przez wychowanków miejsc w bursie i internatach w badanym okresie 2012/2013 – 2014/2015 spadła o 25,8% (z 298 do 221).

W relacji do liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania, z zakwaterowania w bursie i internatach prowadzonych przez Powiat korzystało w roku szkolnym 2012/2013 - 20% uczniów, w 2013/2014 również 20%, w 2014/2015 - 21%.

(dowód: akta kontroli str. 110-113)

2.5. Liczba zgłaszających się uczniów do bursy i internatów do 30 września danego roku szkolnego wynosiła w roku szkolnym 2012/2013 - 327, 2013/2014 — 287, a w 2014/2015 — 241. Liczba zgłaszających się w roku szkolnym 2012/2013 przekraczała liczbę miejsc o 10%. W następnych latach liczba zgłaszających się była mniejsza niż liczba miejsc i stanowiła odpowiednio w dwóch kolejnych latach szkolnych: 96,6% i 90,3% liczby miejsc.

Liczba uczniów, którzy zostali przyjęci według stanu na dzień 30 września danego roku szkolnego, w relacji do liczby zgłaszających się, stanowiła odpowiednio dla każdego roku szkolnego: 298, tj. 91,1% (2012/2013), 272 tj. 94,8% (2013/2014), 221 tj. 91,7% (2014/2015). W roku szkolnym uczniowie chętniej korzystali z zakwaterowania w okresie zimowym, jesienią i na wiosnę wybierali opcję dojazdu do szkół środkami transportu publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 112-113)

2.6. Średnioroczna liczba uczniów korzystających z zakwaterowania (według danych SIO z następnego roku szkolnego) wynosiła dla roku szkolnego 2012/2013 285, tj. 96.% miejsc zakwaterowania w bursie i internatach. Dla 2013/2014: 250, tj. 84,2%. Liczba ta w kolejnych dwóch latach spadła o 35 uczniów, tj. o 12,3%.

Z zakwaterowania w bursie i internatach jedynie w roku szkolnym 2012/2013 korzystały osoby inne niż uczniowie. Średnioroczna liczba tych osób wyniosła dla wyżej przywołanego roku szkolnego 2, tj. 0,7% miejsc zakwaterowania w bursie i internatach. W pozostałych latach z przedmiotowych placówek korzystali tylko uczniowie.

(dowód: akta kontroli str. 111-113)

2.7. W latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, do 30 września, do internatów zgłosiło się odpowiednio 115, 90, 85 uczniów szkół, w których funkcjonowały internaty. Wszyscy ci uczniowie zostali przyjęci do internatów.

Również wszyscy uczniowie innych szkół, niż szkoła z internatem, którzy zgłosili chęć zakwaterowania w internatach, zostali do nich przyjęci. Liczba uczniów innych szkół korzystających z zakwaterowania w internatach zmniejszyła się w okresie podlegającym kontroli o 44%.

(dowód: akta kontroli str. 113)

2.8. W związku ze zmniejszaniem się liczby uczniów szkół korzystających z bursy i internatów podjęto decyzję, iż w następnym roku szkolnym, tj. 2015/2016 nastąpi połączenie ZS Nr 4 z Zespołem Szkół nr 5. Zdaniem Starosty, Pana Romana Koniecznego spowoduje to zwiększenie naboru uczniów korzystających z internatu prowadzonego przy ZS Nr 4.

Ponadto w roku szkolnym 2014/2015 dla ZS Nr 4 zostały przyznane tylko trzy grupy w internacie, tj. 90 miejsc (w poprzednich latach były cztery grupy, tj. 120 miejsc). Zmniejszenie liczby miejsc w internacie zostało spowodowane likwidacją klasy sportowej, dla której trzy lata temu utworzono grupę 30 miejsc. Wyposażenie sal dla tej grupy wychowanków było majątkiem klubu sportowego.

Starosta zatwierdza arkusze organizacyjne, w których dyrektorzy zespołów szkół przedstawiają liczbę grup wychowawczych. W internatach szkolnych grupy wychowawcze liczą do 30 wychowanków. Każdej grupie wychowawczej przydziela się 49 godzin wychowawczych. W projekcie arkusza organizacyjnego bursy, dyrektor proponuje liczebność grupy wychowawczej i tygodniową liczbę godzin wychowawczych. W sytuacjach, kiedy liczba wychowanków bursy i grup wychowawczych z roku na rok kształtuje się na zbliżonym poziomie, Starosta zatwierdza arkusz organizacyjny na dany rok. Jeżeli nastąpi zmiana liczby godzin wychowawczych, dyrektor zwraca się do Zarządu Powiatu o przyznanie większej liczby godzin wychowawczych. Zarząd Powiatu przychylił się do wniosku dyrektora albo podaje własną propozycję w tym zakresie. Starosta zatwierdza arkusz organizacyjny z naniesionymi zmianami.

Starosta zatwierdzał arkusze organizacyjne zespołów szkół, a nie placówek, ponieważ internat jest integralną częścią zespołu szkół. Dyrektor zespołu szkół jest równocześnie dyrektorem internatu. W skład rady pedagogicznej zespołów szkół wchodzi nauczyciele szkół i wychowawcy internatu. Nauczyciele zatrudnieni w zespole szkół pracują na stanowiskach nauczycieli szkół wchodzących w skład zespołu i równocześnie mogą być wychowawcami internatu. Arkusze organizacyjne zespołów szkół w sposób bardziej przejrzysty, bez sztucznych podziałów przedstawiają organizację pracy całych zespołów.

Na wniosek dyrektorów zespołów szkół i bursy w 2009 r. Zarząd Powiatu wyraził zgodę na przydzielenie dodatkowych godzin nocnych (w wysokości 40 godzin). Opiekunami nocnymi w placówkach prowadzonych przez Powiat są wychowawcy posiadający kwalifikacje pedagogiczne.

(dowód: akta kontroli str. 28-122)

2.9. W zakresie wykorzystania bazy noclegowej bursy i internatów, Zarząd Powiatu zgodnie z podjętymi uchwałami⁴ upoważnił dyrektorów zespołów szkół i bursy do oddawania w najem lub dzierżawę na okres do 3 lat, wolnych lokali znajdujących się w budynkach zespołów szkół i w budynku bursy.

W kontrolowanym okresie dyrektorzy zespołów szkół nie wynajmowali pomieszczeń internatów. W latach 2012-2013 dyrektor bursy wynajmował pokoje osobom innym

⁴ § 1 ust.2 lit. d Uchwały Nr 33/2000 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 2 marca 2000 r., § 1 ust. 2 lit. e Uchwały Nr 19/2000 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 2 marca 2000 r., § 1 ust. 2 lit. e Uchwały Nr 32/2000 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 2 marca 2000 r.,

niż wychowankowie. W roku 2012 uzyskano z wynajmu pokoi 2 525 zł a w 2013 r. 3 010 zł.

(dowód: akta kontroli str. 125-133)

2.10. Zdaniem Dyrektora Wydziału Oświaty, bursa i internaty są instytucjami spełniającymi przede wszystkim funkcje opiekuńczo-wychowawcze wobec uczniów kształcących się poza miejscem stałego zamieszkania. Powyższe placówki spełniają te same funkcje i realizują te same zadania, ale różnią się między sobą w obszarze organizacyjnym. Zasadniczym czynnikiem różniącym jest ich status – internaty są integralną częścią zespołu szkół, bursy natomiast – placówkami międzyшкоlnymi.

(dowód: akta kontroli str. 125-127)

3. Dokonanie przez właściciela obiektów budowlanych, zobowiązania placówek korzystających z tych obiektów do wykonywania obowiązków dotyczących ich kontroli technicznej.

Zarząd Powiatu, w celu prowadzenia bursy i internatów szkolnych, przekazał w zarząd nieruchomości będące jego własnością na rzecz: publicznej placówki szkolno-wychowawczej – Bursy Szkolnej, Zespołu Szkół Budowlanych – obecnie – ZS Nr 4, Zespołu Szkół Mechanicznych – obecnie – ZS Nr 2, w drodze decyzji w sprawie ustanowienia trwałego zarządu⁵. Stosownie do zapisów wydanych decyzji zarządcy mają prawo korzystać z przekazanych nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem i zgodnie z wymaganiami prawidłowej gospodarki. Pani Naczelnik Wydziału Oświaty Jolanta Weremińska wyjaśniła, że *protokoły z przeprowadzonych przeglądów technicznych i odbioru BHP szkół i placówek, znajdują się w szkołach. Naczelnik Wydziału Oświaty odwiedza szkoły i w związku z tym jest zorientowana w stanie technicznym pokoi w internatach, klasopracowni, korytarzy i budynku wewnątrz i na zewnątrz.*

(dowód: akta kontroli str. 121-122, 134-156)

4. Sposób sprawowania przez organ prowadzący nadzoru i kontroli nad działalnością burs i internatów szkolnych.

W ramach sprawowania nadzoru i kontroli w 2014 r. Wydział Oświaty przeprowadził w internatach dwie kontrole dotyczące liczby wychowanków w kontrolowanych placówkach. W wyniku powyższych kontroli ustalono m.in., że liczba wychowanków zakwaterowanych w internatach jest zgodna z liczbą wychowanków wykazanych w SIO na dzień 30.09.2014 r.

Starostwo Powiatowe w 2014 r. przeprowadziło w bursie szkolnej, ZS nr 2 i ZS nr 4 kontrole problemowe w zakresie gospodarki finansowej za 2012 r. i 2013 r. Program kontroli obejmował politykę rachunkowości, sprawozdawczość i ewidencję księgową w zakresie wynagrodzeń i środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz dokumentowanie środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 157-164)

Powiat, jako organ prowadzący posiadał decyzje wydane przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie zwany również Inspektorem Sanitarnym, które po przeprowadzonych kontrolach sanitarnych w zespołach szkół, przy których funkcjonowały internaty nakazywały:

⁵ Decyzja Zarządu Powiatu w Sanoku GN.II.7002-2-6/2001 z dnia 19.04.2001 r., Decyzja GiGG-II-7224-492/98 z dnia 11.12.1998 r., Decyzja Zarządu Powiatu GN.II.7002-2-3/2001 z dnia 8.03.2001 r.

1. Doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego podłogi na korytarzu i pokojach mieszkalnych internatu przy ZS Nr 2, poprzez zlikwidowanie widocznych śladów zniszczenia;
2. Doprowadzenie w ZS Nr 2, powierzchni ścian do odpowiedniego stanu technicznego, o gładkiej powierzchni łatwej do czyszczenia oraz tam gdzie jest to konieczne, do dezynfekcji z zastosowaniem nieprzepuszczalnych, niepochłaniających, zmywalnych oraz nietoksycznych materiałów aż do wysokości niezbędnej do działania w korytarzu komunikacyjnym (przed magazynem warzyw), magazynie chłodniczym, zmywalni i pomieszczeniu do mycia i dezynfekcji jaj.
3. Zapewnienie zakupu w dobrym stanie i łatwych do czyszczenia, w miarę potrzeby, do dezynfekcji, wykonanych z gładkich, zmywalnych, odpornych na korozję oraz nietoksycznych materiałów stołów produkcyjnych oraz taboretów w pomieszczeniu kuchni oraz szafy i regału w pomieszczeniu zmywalni garów.
4. Zapewnienie, w dobrym stanie i kondycji technicznej szafy chłodniczej znajdującej się w korytarzu komunikacyjnym;
5. W ZS Nr 4 doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni podłóg na korytarzach na II i III piętrze internatu szkolnego.

Po otrzymaniu przedmiotowych decyzji dyrektorzy zespołów szkół część zaleceń wykonywali we własnym zakresie, a w pozostałych przypadkach zwracali się do Zarządu Powiatu o przyznanie środków na ich realizację zgodnie z załączoną kalkulacją.

W okresie objętym kontrolą w bursie i internacie ZS Nr 2 nie było wypadków. W internacie ZS Nr 4 w latach szkolnych 2012/2013 oraz 2013/2014 również nie zanotowano żadnego wypadku, natomiast w roku 2014/2015 wydarzył się jeden wypadek na zajęciach sportowych wychowanków w sali gimnastycznej. Naczelnik Wydziału Oświaty wyjaśniła, że w bursie we wrześniu każdego roku organizowane są spotkania z inspektorem BHP. Wychowankowie internatów corocznie zapoznawani są z regulaminami tych placówek, które zawierają zapisy dotyczące przestrzegania przepisów porządkowych, bezpieczeństwa, higieny oraz przeciwpożarowych.

(dowód: akta kontroli str. 259-282)

5. Sposób ustalania przez Powiat opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie dla wychowanków burs i internatów.

5.1. Stosownie do § 63 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach⁶, rodzice dzieci i młodzieży przebywających w bursie wnoszą opłaty za posiłki w stołówce równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie oraz za zakwaterowanie w bursie w wysokości 50% kosztu utrzymania miejsca. Do kosztu tego nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i pochodnych od tych wynagrodzeń. Zgodnie z art. 63 ust. 4 wysokość opłat za posiłki, a także termin i sposób ich wnoszenia ustala dyrektor bursy w uzgodnieniu z organem prowadzącym. Wysokość opłaty za zakwaterowanie, nie może przekraczać 25% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. W myśl powyższych przepisów, dyrektor bursy szkolnej zwróciła się pismem z dnia 17 kwietnia 2012 r.

⁶ Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 631

do Zarządu Powiatu o akceptację wysokości opłaty za wyżywienie (obejmującej koszty surowca) oraz za zakwaterowanie w placówce. Do pisma załączony został szczegółowy koszt kalkulacji utrzymania miejsca w bursie, z której wynikało, że zaproponowana przez dyrektora opłata za zakwaterowanie, stanowiła 34% kosztów utrzymania miejsca w bursie. W dniu 16 maja 2012 r. Zarząd Powiatu podjął Uchwałę Nr 104/2012 *sprawie ustalenia wysokości opłaty za zakwaterowanie w Bursie Szkolnej w Sanoku oraz termin i sposób jej wnoszenia* w kwocie zaproponowanej przez dyrektora bursy.

Uchwałą Nr 104/2013 Zarządu Powiatu z dnia 24 kwietnia 2013 r., wysokość opłaty za zakwaterowanie wnoszonej przez rodziców dzieci i młodzieży przebywającej w bursie została podniesiona do kwoty 52 zł miesięcznie (dyrektor bursy wnioskowała kwotę 55 zł).

Wysokość miesięcznej opłaty za zakwaterowanie ucznia w bursie w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła 50 zł. Wysokość całodiennej opłaty za wyżywienie we wszystkich latach kontrolowanego okresu była stała i wynosiła 11 zł.

Organ prowadzący nie stosował w bursie zwolnień z opłat za wyżywienie w kontrolowanym okresie.

Z opłat za zakwaterowanie w bursie zwolniono w roku szkolnym 2012/2013 w całości jedną osobę, a w 2014/2015 zwolniono jedną osobę z opłat w części. W 2013/2014 nie stosowano zwolnień wychowanków za wyżywienie.

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie z ośrodków pomocy społecznej w bursie stanowiła: w roku szkolnym 2012/2013 - 22 osoby, w 2013/2014 odpowiednio 21 osób, a w 2014/2015 - 19 osób.

(dowód: akta kontroli str. 165-187)

5.2. Zasady ustalania opłat rodziców za wyżywienie w internatach obowiązujące w okresie objętym kontrolą zostały określone Uchwałą Nr XIX/189/2008 Rady Powiatu w Sanoku z dnia 28 kwietnia 2008 r. *w sprawie zasad korzystania ze stołówek szkolnych oraz odpłatności za posiłki przygotowywane w stołówkach szkolnych*, zwanej dalej uchwałą *w sprawie stołówek szkolnych*. Stosownie do postanowień powyższej uchwały, ze stołówek zorganizowanych przy ZS Nr 2 i ZS Nr 4 mogą korzystać: uczniowie, uczniowie mieszkańcy internatów, nauczyciele pracownicy tych szkół oraz zorganizowane grupy młodzieży. Stawki opłat za posiłki dla uczniów pokrywają koszt produktów zużytych do przygotowania posiłków. W szczególnych przypadkach losowych lub trudnej sytuacji materialnej rodziny na uzasadniony wniosek rodziców, prawnych opiekunów lub pełnoletniego ucznia, zaopiniowany przez dyrektora szkoły, Zarząd Powiatu może podjąć uchwałę o całkowitym lub częściowym zwolnieniu ucznia z odpłatności.

Powiat nie określił wysokości opłaty za zakwaterowania uczniów w internatach. Wysokość całodiennej opłaty za wyżywienie w latach szkolnych od 2012/2013 do 2014/2015 wynosiła 10 zł.

W kontrolowanym okresie nie stosowano zwolnień w całości ani w części z opłat za wyżywienie w prowadzonych przez Powiat internatach.

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie z ośrodków pomocy społecznej w internatach wynosiła: w roku szkolnym 2012/2013 - 73 osoby, w 2013/2014 odpowiednio 61 osób, a 2014/2015 - 50 osób.

(dowód: akta kontroli str. 114-115, 165-168)

6. Sposób ustalania opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w bursie i internatach dla osób innych niż uczniowie

Uchwałą w sprawie stołówek szkolnych, Rada Powiatu ustaliła, że ze stołówek szkolnych funkcjonujących przy ZS Nr 2 i ZS Nr 4 poza uczniami i uczniami mieszkańcami internatu, mogą korzystać również nauczyciele i pracownicy powyższych zespołów szkół oraz zorganizowane grupy młodzieży. Stawkę całodziennego wyżywienia dla tych grup określono na poziomie 18 zł, podając równocześnie, że w skład ustalonej kwoty wchodzi koszt zużytych produktów, wynagrodzenia pracowników stołówki, składki naliczane od tych wynagrodzeń oraz koszt utrzymania stołówki. Podane stawki zostały określone w 2008 r. i obowiązują w niezmienionej wysokości do czasu prowadzenia niniejszej kontroli.

Z tytułu zakwaterowania w bursie i internatach osób innych niż uczniowie i słuchacze uzyskano w 2012 roku dochody w kwocie łącznej 2.642 zł, w 2013 r. — 4.278 zł. Dochody te stanowiły w ww. latach odpowiednio 0,6% i 0,9% dochodów ogółem bursy i internatów oraz odpowiednio 0,1% i 0,14% i wydatków wykonanych ogółem bursy i internatów.

Wszyscy wychowankowie, którzy zgłosili chęć korzystania z miejsc w internatach w kontrolowanym okresie zostali przyjęci. W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 większa liczba uczniów złożyła wnioski o zakwaterowanie w bursie niż było miejsc. O przyjęciu kandydata do bursy decydowała suma punktów uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym. Punkty przyznawane były wg następujących kryteriów: wielodzietność rodziny kandydata, niepełnosprawność, niepełnosprawność jego rodziców lub rodzeństwa, samotne wychowywanie kandydata w rodzinie lub objęcie go pieczą zastępczą. W przypadku zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb wychowanka oraz lokalnych potrzeb społecznych decydowały kryteria odległości oraz fakt korzystania z bursy w poprzednim roku.

(dowód: akta kontroli str. 112-117, 165-187, 288)

7. Prawidłowość danych dotyczące wychowanków burs i internatów podana do SIO w celu naliczenia subwencji oświatowej.

W metryczkach subwencji oświatowej (części oświatowej subwencji ogólnej) na lata 2013, 2014 i 2015 dla Powiatu Sanockiego, podane zostały następujące dane w zakresie liczby wychowanków w internatach i bursie oraz naliczonej z tego tytułu kwoty subwencji oświatowej:

Metryczka oświatowa na rok	Dane Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień	Liczba wychowanków w internatach i bursie	Kwota części subwencji oświatowej obliczona na podstawie liczby wychowanków (poz. 32 metryczki)
2013	30 września 2012 r.	298	2.304.370,94 zł
2014	30 września 2013 r.	273	2.166.154,75 zł
2015	30 września 2014 r.	221	1.779.041,00 zł

Liczba wychowanków korzystających z zakwaterowania w bursie i internatach (według SIO) w okresie lat szkolnych 2012/2013–2014/2015 spadła o 77, tj. o 25,8%. Łączna liczba miejsc zakwaterowania w placówkach w okresie lat szkolnych 2012/2013–2014/2015 (według SIO) zmniejszyła się o 30, tj. o 10%.

Subwencja oświatowa przyznana Powiatowi na wychowanków bursy i internatów w latach 2013, 2014, w kwotach odpowiednio: 2.304.370,94 zł, 2.166.154,75 zł, pozwoliła na sfinansowanie 91,5% i 90,8% wydatków budżetowych poniesionych przez te placówki.

Badanie danych przekazanych do SIO w latach szkolnych 2012/2013–2014/2015 przez Starostwo oraz badanie zgodności wykazania liczby wychowanków przez bursę szkolną i internaty w ZS nr 2 i ZS nr 4 wykazało, że przedmiotowe dane zostały wyliczone prawidłowo.

W ramach sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością burs i internatów szkolnych, w dniu 27 października 2014 r. Wydział Oświaty działając na podstawie art. 111 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o systemie informacji oświatowej*⁷, przeprowadził kontrolę w internatach prowadzonych przy ZS Nr 2 i ZS Nr 4. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie poprawności wprowadzanych danych do SIO na dzień 30 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 157-158, 188-207, 249-256)

8. Stopień realizacji planów finansowych burs i szkół z internatem.

Obsługa finansowa internatów i bursy prowadzona jest przez służby finansowe zespołów szkół i placówki. Bursa zatrudnia główną księgową w wymiarze 0,75 etatu. W internatach obsługą finansową zajmują się pracownicy zatrudnieni na stanowiskach specjalistów do spraw finansowych w wymiarze po 0,5 etatu. Pracownicy ci są nadzorowani przez głównych księgowych zespołów szkół.

Ustalone na podstawie sprawozdań Rb-27S dochody zaplanowane (plan po zmianach) w latach 2012–2014 w budżecie Powiatu w dziale 854 — Edukacyjna opieka wychowawcza w rozdziale 85410 — Bursy i internaty wyniosły łącznie 87.182 zł, a wykonanie 137.753 zł (158% planu). W budżecie na 2012 r. przewidziano dochody w wysokości 1.940 zł, natomiast faktyczne ich wykonanie kształtowało się w wysokości 136% planu i wyniosło 2.642 zł. Na 2013 r. zaplanowano dochody w wysokości 84.007 zł, a wykonanie wyniosło 133.518 zł (159% planu). Plan dochodów na 2014 r. wynosił 1.235 zł, natomiast wykonanie 1.593 zł (129%). Po stronie dochodowej przywołanego rozdziału ujmowane są dochody uzyskane przez bursę szkolną z tytułu wynajmu pokoi grupom zorganizowanym w okresie ferii i wakacji. Odpłatność za wyżywienie w bursie oraz w internatach prowadzonych przy ZS nr 2 i ZS nr 4, jak również odpłatność za zakwaterowanie w bursie szkolnej ujmowana jest w rozdziale 85495.

Dochody z tytułu wpłat rodziców za zakwaterowanie i wyżywienie stanowiły w 2012 r. — 15,16% dochodów wykonanych w rozdziale 85410, w 2013 r. — 14,48%, w 2014 r. — 6%.

Bursa i internaty zrealizowały dochody w latach 2012–2014 łącznie na poziomie 16,6% wydatków poniesionych na funkcjonowanie tych placówek. W poszczególnych latach: 2012 — 17,8% poziomu wydatków, 2013 — 16%, 2014 — 16%⁸.

Ustalone na podstawie zestawień sporządzonych przez Starostwo, dochody wykonane, ujęte w rozdziale 85410 oraz częściowo w rozdziale 85495, stanowiły w 2012 r. 15,2% z 2.910.829 zł wszystkich zrealizowanych dochodów sklasyfikowanych w działach 801 i 854, a w kolejnych latach odpowiednio: 2013 — 14,5% z 3.243.417 zł, 2014 — 6% z 6.958.577 zł. Relacja wydatków wykonanych w rozdziale 85410 w odniesieniu do wszystkich wydatków sklasyfikowanych w działach 801 i 854 wyniosła w: 2012 r. — 5,8% (z 43.327.087 zł), 2013 r. — 6,6% (z 44.346.793 zł), 2014 r. — 6,1% (z 42.828.752 zł).

⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 45 ze zm.

⁸ Ustalono na podstawie zestawień sporządzonych przez Starostwo.

Zaplanowane i wykonane dochody z tytułu otrzymania subwencji oświatowej ujmowane są w rozdziale 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. W 2012 r. w planie po zmianach, z tytułu subwencji oświatowej ujęto kwotę 38.445.492 zł, w 2013 r. kwotę 39.175.447 zł i w 2014 r. kwotę 36.599.392 zł.

Ustalono na podstawie sprawozdań Rb-28S wydatki zaplanowane i wykonane w latach 2012–2014 w rozdziale 85410 (bez paragrafów dotyczących dotacji), wyniosły łącznie 7.129.230,00 zł, zaś ich wykonanie 6.780.343,87 zł (95% planu). W 2012 r. zaplanowano 2.148.161,00 zł (plan po zmianach), natomiast faktyczne wykonanie wydatków wyniosło 2.051.344,36 zł (95,5% planu), w 2013 r. – 2.649.547,00 zł, przy wykonaniu 2.495.974,55 zł (94,2%), a w 2014 r. – 2.331.522,00 zł przy wykonaniu 2.233.024,96 zł (95,8%).

Stronę wydatkową rozdziału 85410 stanowią wydatki sfinansowane subwencją oświatową, dotyczące bieżącego funkcjonowania internatów i bursy tj. wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi, zakupu materiałów, energii, usług pozostałych, odpisu na ZFŚS, szkoleń pracowników, badań okresowych i innych. Wydatki związane z zakupem żywności do stołówek oraz wydatki związane z zakwaterowaniem w bursie szkolnej, tj. wydatki dotyczące zakupu energii, usług pozostałych i materiałów, stanowią stronę wydatkową rozdziału 85495. W rozdziale 85495 ujmowane są również planowane oraz wykonane dochody i wydatki innych jednostek, np.: poradni psychologiczno-pedagogicznej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego.

(dowód: akta kontroli str. 117, 208-225)

9. Zgodność planowanych i wykonanych kwot wydatków inwestycyjnych oraz wydatków na remonty w bursach i internatach ze zgłoszonymi i zweryfikowanymi przez JST potrzebami tych jednostek w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu.

Zgodnie z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu, w roku szkolnym 2013/2014 w ZS Nr 2 przeprowadzono remont pomieszczeń kuchennych oraz remont pokoi w internacie, w ZS Nr 4 zakupiono materiały do remontu posadzki w internacie na III piętrze. Powyższe remonty zostały wykonane ze środków własnych zespołów szkół oraz ze środków przekazanych przez Radę Rodziców. W bursie szkolnej została wykonana termomodernizacja budynku sfinansowana częściowo dotacją, a częściowo pożyczką z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W okresie objętym kontrolą, Inspektor Sanitarny w Rzeszowie przeprowadził w internatach trzy kontrole, w tym dwie kontrole w internacie prowadzonym przy ZS nr 2 i jedną kontrolę w internacie przy ZS Nr 4. Dyrektor ZS Nr 2 realizując zalecenia pokontrolne w ramach własnych środków doprowadził do wyłożenia płytkami ceramicznymi ścian w pomieszczeniach kuchennych oraz odnowienia, wyrównania i pomalowania odpowiednią farbą sufitu obieralni warzyw. Stoły produkcyjne wykonane z odpowiednich materiałów i zaopatrzone w atest, zostały pozyskane: jeden z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku, a drugi zakupiony ze składek mieszkańców internatu. W celu realizacji pozostałych zaleceń Inspektora Sanitarnego, dyrektor dwukrotnie zwracał się do Zarządu Powiatu z prośbą o przekazanie środków finansowych na zakup elementów wyposażenia kuchni o wartości 26.224 zł, na które składały się: 3 szafy: na talerze, na przybory kuchenne, na środki czystości, 2 stoły, 2 stoliki gospodarcze, regał (suszarka) na garnki i szafa chłodnicza. Zarząd Powiatu każdorazowo odmówił przyznania

dotychczasowych środków na zakup wyposażenia kuchni. Pismem z dnia 7 kwietnia 2014 r. Zarząd wskazał, aby dyrektor dokonał zakupu w ramach środków, które ma do dyspozycji.

Po przeprowadzeniu kontroli przez Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie w dniu 14 stycznia 2014 r. Dyrektor ZS Nr 2 przedstawił Zarządowi Powiatu przybliżony kosztorys wykonania zaleceń pokontrolnych. Dyrektor podał, że w sytuacji, kiedy konserwatorzy zespołu szkół wykonają remont ścian i instalacji elektrycznej, na zakup materiałów potrzebna jest kwota 61.500 zł. Zarząd Powiatu na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2014 r. zapoznał się z pismem dyrektora dotyczącym możliwości sfinansowania działań zmierzających do wykonania decyzji Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie i podjął decyzję, iż nie będzie zwiększenia planu finansowego dla ZS Nr 2.

Zalecenia Inspektora Sanitarnego po kontroli przeprowadzonej w internacie przy ZS Nr 4 polegające na doprowadzeniu do należytego stanu sanitarno – technicznego powierzchni podłóg na korytarzach internatu, zostały wykonane ze środków przekazanych przez Radę Rodziców Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 257-282)

10. Ustalenie dla prowadzonych burs i szkół z internatami rachunków dochodów własnych.

Spośród badanych placówek, dochody na wydzielonym rachunku gromadził Zespół Szkół Nr 4⁹ i Zespół Szkół Nr 2¹⁰. Internaty funkcjonujące przy powyższych zespołach szkół mogły korzystać z wydzielonych rachunków tych zespołów. Rachunku dochodów własnych nie prowadziła bursa. Zgodnie z decyzją Rady Powiatu zespoły szkół mogą na tych rachunkach prowadzić dochody uzyskane z odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie lub użytkowaniu jednostki oraz spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz tych jednostek. Powyższe dochody mogą być przeznaczone na wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych jednostki, remont lub odtworzenie mienia w przypadku uzyskania dochodów z tytułu odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie lub użytkowaniu jednostki oraz na cele wskazane przez darczyńcę. Rada Powiatu wyłączyła możliwość przekazywania przedmiotowych dochodów wraz z odsetkami na finansowanie wynagrodzeń osobowych. Działające w ZS Nr 2 i ZS Nr 4 rachunki dochodów wydzielonych swym zakresem nie obejmują dochodów i wydatków związanych z zakwaterowaniem wychowanków.

W 2012 r. ZS Nr 2 nie zanotował obrotów na wydzielonym rachunku. W dwóch następnych latach na powyższym rachunku Zespół ujmował dochody otrzymane z tytułu odszkodowań. I tak w 2013 r. zaksięgowano dochód w wysokości 4.209 zł, która to kwota została przeznaczona na zakup części zamiennych i pamięci do rejestratora monitoringu. W 2014 r. po stronie dochodowej wydzielonego rachunku ujęto kwotę 1.400 zł i przeznaczono ją na montaż krat okiennych.

ZS Nr 4 na rachunku wydzielonym ujmował dochody otrzymywane z tytułu darowizn. W kolejnych latach kontrolowanego okresu Zespół otrzymał z powyższego tytułu kwotę 19.200 zł w 2012 r., kwotę 14.231 zł w 2013 r. i kwotę 19.197 zł w 2014 r. otrzymane środki były przeznaczone na zakup materiałów, pomocy dydaktycznych, energii elektrycznej oraz usług remontowych i pozostałych.

⁹ Zgodnie z Uchwałą Nr III/15/2010 Rady Powiatu w Sanoku z dnia 29 grudnia 2010 r.

¹⁰ Zgodnie z Uchwałą Nr IV/28/2011 Rady Powiatu w Sanoku z dnia 15.02.2011 r.

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki przekazywania niewykorzystanych kwot wydatków z rachunków dochodów własnych prowadzonych przez zespoły szkół, przy których funkcjonują internaty w okresie do dnia 5 stycznia następnego roku.

(dowód: akta kontroli str. 226-247)

11. Wydatki poniesione na utrzymanie jednego miejsca zakwaterowania oraz wydatki na utrzymanie wykorzystanego przez ucznia miejsca zakwaterowania w bursach i internatach.

Roczna kwota wydatków poniesionych w bursie i internatach w przeliczeniu na dostępne miejsce zakwaterowania¹¹ w latach 2012–2014 wynosiła, dla poszczególnych placówek, od 5.965 zł do 10.541 zł. W 2012 r. kwoty te kształtowały się od 5.965 zł do 10.356 zł, w 2013 r. od 7.039 zł do 10.124 zł, w 2014 r. od 7.092 zł do 10.541 zł.

Naczelnik Wydziału Oświaty Jolanta Weremińska wyjaśniła, że najwyższe wskaźniki rocznych kwot wydatków w przeliczeniu na dostępne miejsce zakwaterowania były rokrocznie notowane w bursie. Wynikało to z faktu, że bursa jest jednostką osobną i sama ponosi wszelkie wydatki związane z kosztami stałymi (np. administracji i obsługi). W internatach tego typu wydatki dzielone są również na zespoły szkół. W latach 2012 i 2013 w bursie notowano wysokie wydatki związane z ogrzewaniem budynku. Po przeprowadzeniu termomodernizacji w 2014 r. wskaźnik rocznych wydatków w przeliczeniu na dostępne miejsce zakwaterowania obniżył się o niemal 600 zł. W 2014 r. najwyższy wyżej opisany wskaźnik zanotowano w internacie działającym przy ZS Nr 4. Powodem zaistniałej sytuacji było zmniejszenie o 30 liczby miejsc w internacie. Najniższe wskaźniki notowane były w dwóch pierwszych latach w internatach.

Roczna kwota wydatków poniesionych w bursie i internatach w przeliczeniu na wykorzystane przez wychowanka miejsce zakwaterowania¹² w latach 2012–2014 wynosiła, dla poszczególnych placówek, od 5.946 zł do 13.176 zł. W 2012 r. kwoty te kształtowały się od 5.946 zł do 13.176 zł, w 2013 r. od 7.230 zł do 10.124 zł, w 2014 r. od 9.136 zł do 9.977 zł.

Najwyższy wskaźnik wydatków w przeliczeniu na wykorzystane miejsce zakwaterowania odnotowano w 2014 r. w internacie przy ZS Nr 4, co wynikało z mniejszego wykorzystania miejsc przez uczniów. Wydatki związane z utrzymaniem obiektu obniżyły się o ponad 12.000 zł, jednak to nie wystarczyło, aby utrzymać wskaźnik na dotychczasowym poziomie. Najniższe i porównywalne wskaźniki wydatków w przeliczeniu na wykorzystane miejsce zakwaterowania notowano w obydwu internatach w 2012 r. Było to związane z pełnym wykorzystaniem miejsc przez uczniów.

W kwestii sposobu prowadzenia analiz kosztów funkcjonowania bursy i internatów oraz wydatków ponoszonych na te placówki pod kątem oszczędności, Naczelnik Wydziału Oświaty Jolanta Weremińska wyjaśniła, że w Wydziale wykonywane są kwartalne zestawienia dotyczące wykonania budżetów w układzie klasyfikacji budżetowej. Zestawienia przekazywane są do Skarbnika Powiatu. Ewentualne analizy kosztów funkcjonowania burs i internatów oraz wydatki ponoszone przez placówki, prowadzone są przez służby księgowe tych placówek.

¹¹ Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki (wydatki budżetowe i poniesione z rachunku dochodów własnych) do średniorocznej liczby dostępnych miejsc.

¹² Wskaźnik, obliczony na potrzeby kontroli NIK, jako relacja rocznych wydatków poniesionych na działalność placówki (wydatki budżetowe i poniesione z rachunku dochodów własnych) do średniorocznej liczby miejsc wykorzystanych przez wychowanków.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Powiat w sposób niewystarczający sprawował nadzór nad gospodarowaniem mieniem, nie posiadał danych dotyczących stanu technicznego budynków i w konsekwencji nie podejmował działań w celu wyeliminowania braków i nieprawidłowości.

Zgodnie z postanowieniami art. 34a ust. 1, w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, a także w zakresie gospodarowania mieniem.

W ocenie NIK brak nadzoru nad gospodarowaniem mieniem było niedopełnieniem obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Skutkiem braku nadzoru był fakt, że pomieszczenia (korytarze) w internatach nie spełniały wymogów sanitarno-technicznych.

Starosta Roman Konieczny wyjaśnił, że dyrektor szkoły i placówki zarządza majątkiem i zapewnia warunki techniczne do funkcjonowania szkoły. W zespołach szkół i w bursie szkolnej powołane jest stanowisko specjalisty ds. bezpieczeństwa i higieny pracy.

(dowód: akta kontroli str.121-122, 257-282)

2. Zgodnie z obowiązującą w Powiecie klasyfikacją dochodów:

a) dochody uzyskane przez bursę szkolną z tytułu wynajmu pokoi grupom zorganizowanym w okresie ferii i wakacji ujmowane są po stronie dochodowej rozdziału 85410,

b) odpłatność za wyżywienie w internatach i w bursie oraz odpłatność za zakwaterowanie w bursie ujmowane były po stronie dochodowej rozdziału 85495 – Pozostała działalność.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*¹³, zwanego rozporządzeniem *w sprawie szczegółowej klasyfikacji* stanowi, że dochody i wydatki związane z działalnością burs i internatów ujmuje się w rozdziale 85410 – Internaty i bursy szkolne.

Starosta Pan Roman Konieczny wyjaśnił, iż załącznik nr 2 do rozporządzenia *w sprawie szczegółowej klasyfikacji* nie przesądza o możliwości wprowadzania w działalności burs i internatów innego rozdziału klasyfikacji budżetowej. Opracowywane i przedkładane do RIO w Rzeszowie plany finansowe wraz z częścią opisową oraz sprawozdania nie zostały nigdy zakwestionowane. Zastrzeżeń nie miały również inne kontrole przeprowadzone przez RIO w Rzeszowie.

Ujmowanie określonej części dochodów i wydatków dotyczących burs i internatów w sposób niezgodny z przepisami wyżej przywołanego rozporządzenia, spowodował, że sprawozdania Rb-27S nie odzwierciedlają w prawidłowy sposób sytuacji finansowej burs i internatów.

¹³ Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zarząd Powiatu w Sanoku:

a) w planach na lata 2012, 2013 i 2014, nie przyznał dodatkowych środków w wysokości 26.224 zł na zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu wychowanków internatu prowadzonego przy ZS nr 2, wynikających z zaleceń pokontrolnych Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie pomimo dwukrotnie składanej prośby o przyznanie tych środków przez dyrektora Zespołu oraz wykonania części zaleceń Inspektora we własnym zakresie;

b) podjął decyzję o niezwiększeniu planu finansowego o środki potrzebne na wykonanie zaleceń wynikających z kolejnej kontroli Inspektora Sanitarnego, tj. o kwotę 61.500 zł przeznaczonych na zakup materiałów w celu doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłogi na korytarzu i w pokojach mieszkalnych internatu przy ZS nr 2.

Zgodnie z art. 5 ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty do zadań organu prowadzącego należy zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie.

Starosta Sanocki Pan Roman Konieczny wyjaśnił, że Zarząd Powiatu zapoznał się z pismami dyrektora ZS nr 2 i zdecydował, że wykonanie zaleceń pokontrolnych Inspektora Sanitarnego należy do kompetencji dyrektora oraz że dyrektor może dokonać zakupów w ramach środków, które ma do dyspozycji. W związku z trudną sytuacją finansową, Zarząd Powiatu nie widzi możliwości przyznania środków finansowych na realizację zaleceń pokontrolnych wynikających z decyzji Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

Skutkiem niepełnego wykonania zaleceń pokontrolnych Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie było niezapewnienie wychowankom internatu bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

(dowód: akta kontroli str.257-282)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o:

1. Dokonanie zmiany kwalifikacji dochodów w sposób zapewniający ujmowanie w rozdziale 85410 dochodów z tytułu odpłatności uczniów za zakwaterowanie w bursie szkolnej oraz odpłatności za wyżywienie w bursie i internatach prowadzonych przy ZS nr 2 i ZS nr 4.
2. Objęcie nadzorem spraw związanych z gospodarowaniem mieniem, w szczególności spraw dotyczących stanu technicznego budynków.
3. Podjęcie działań wspierających dyrektora ZS nr 2 w realizacji zaleceń pokontrolnych wynikających z decyzji Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie, zmierzających do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu

¹⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.

wychowanków w internacie, poprzez zakup wyposażenia kuchni oraz materiałów niezbędnych do odnowienia podłóg w internacie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia czerwca 2015 r.

Kontroler
Stefan Gados
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
Podpis

.....
Podpis